

OllOs

de aula

ANO I - Nº 6 - Abril 2013

Revista para as familias do alumnado

Abril, mes dos libros

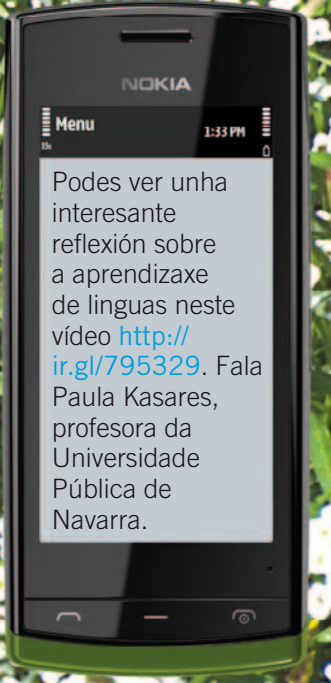
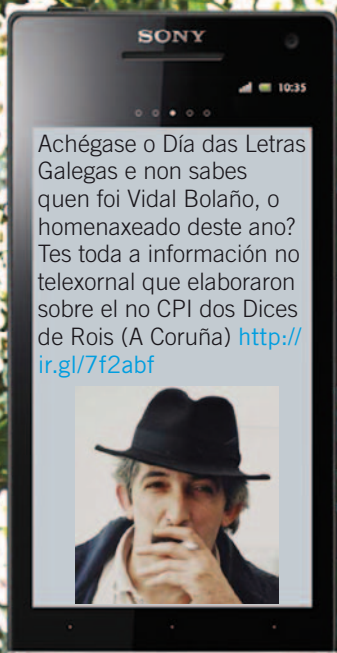
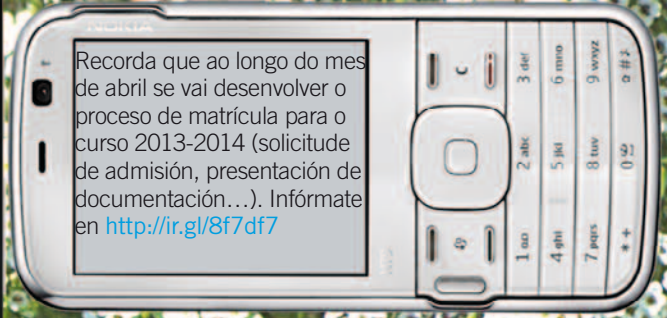
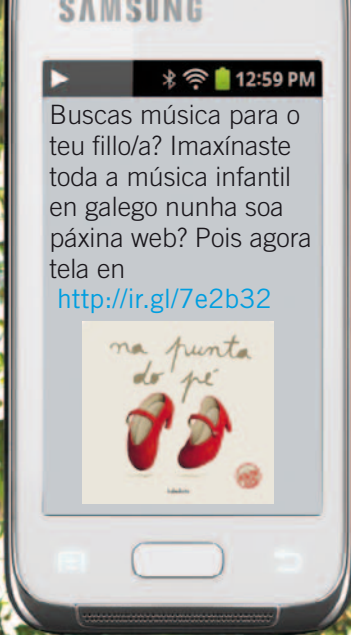

Que fago co meu fillo/a adolescente?

A lectura: un tesouro ao noso alcance

CUALTER

A pregunta

Como fago co meu fillo/a adolescente?

Responde: Alberto Casqueiro Iglesias

[Licenciado en Psicoloxía. Técnico en Prevención de Drogodependencias do Concello de Cangas (Pontevedra)]

Para moitos pais e nais é difícil asimilar que o seu fillo/a xa non é un neno/a, que a partir de agora a palabra deles xa non é infalible e que a súa autoridade se cuestiona. Non existen trucos máxicos para tratar os/as adolescentes, pero boa parte das “receitas” pasan por suscitar situacións de **diálogo** nas que se desenvolva a súa confianza. Para iso é necesario:

- **Tomalo/a en serio**, non tratalo/a como un ser inferior que conta cousas das que estamos de volta. Fai que se sinta aceptado/a e non tomes a súa maneira de ser como un ataque persoal.
- **Non aproveitar a ocasión para sermónalo/a**. Comparte con el/ela as túas vivencias e explícalle que tes o deber de establecer límites razoables.
- **Escoitar de maneira positiva e con atención** o que quere explicarche, ou preguntar se non entendes algo.
- **Falar tamén do que lle interesa a el.**
- **Educalo/a dende o amor** e tentando ser un bo/a modelo.

De todos os xeitos, pensa que non todo o relativo á adolescencia é tan negativo. Os/as **adolescentes seguen tendo nos pais e nas nais unha referencia imprescindible**. Os/as mozos/as recoñecen aos seus pais e nais como educadores e como persoas de referencia. E pese a que moitas veces aseguran que finalmente acaban pedindo axuda aos amigos, por razóns de confianza e comprensión, recoñecen que a experiencia ou a capacidade de dar consellos radica sobre todo nos seus pais e nais.

Lembra que, pese a algunha palabra a des tempo, o teu fillo/a está moi pendente do que facedes. Non esquezas que pais e nais sodes un modelo que quere imitar e sentades a base da súa educación emocional, tan importante para o seu desenvolvemento.

Hai un acordo xeral sobre a importancia que teñen a lectura e a escritura na formación das persoas. Quen coñece o valor das palabras, quen é capaz de expresarse con claridade e rigor, será sempre unha persoa creativa e con criterio, dúas capacidades básicas nunha sociedade democrática.

A lectura: un tesouro ao noso alcance

Agustín Fernández Paz

[Escritor especialista en literatura infantil e xuvenil]

As persoas adultas temos un papel decisivo na creación do gusto pola lectura. Porque o encontro entre os nenos e os libros non se produce espontaneamente, fan falta mediadores que os acheguen. Os pais e as nais, e logo o profesorado, somos eses mediadores idóneos no fomento da lectura.

A escola é un lugar privilexiado para ese labor, onde os docentes xogan un importante papel. Mais tamén é decisiva a familia, que pode estimular ou retardar as aprendizaxes que se fagan nas aulas. Por iso afirmo que a lectura é un tesouro ao noso alcance: calquera nai ou pai pode achegarlle doadamente esa riqueza aos seus fillos.

Para este labor non se precisan habilidades especiais. Chega con ter á man algúns bos libros e favorecer que os nenos e nenas se acheguen a eles. Este contacto debe iniciarse canto antes: tanto a través dos libros de imaxes, onde o texto non existe ou cumpre unha función secundaria, como a través da lectura en voz alta.

Nunca se insistirá o suficiente na importancia de contarlles contos aos nosos fillos. A necesidade de escoitar historias ten raíces moi profundas e non nos abandona en toda a vida. Mentres son pequenos, é imprescindible que as persoas adultas lles contemos ou leamos os contos en voz

alta. Logo, a medida que os nenos e nenas medran, cómpre ir consolidando neles o pracer da lectura persoal. O aconsellable é compaxinar a lectura autónoma dos nenos coa continuidade da lectura en voz alta pola nosa parte.

Na formación lectora, as bibliotecas ocupan un lugar esencial. Na casa, na aula, no colexio, no concello... ese lugar destinado aos libros debe converterse nun espazo que os nenos e nenas frecuenten e sintan como seu. É decisivo o papel dos pais (levándoos ou animándoos a ir ás bibliotecas) e o do profesorado (potenciando as bibliotecas de aula e de centro).

Ademais dos libros que poida haber na casa para uso de toda a familia, calquera neno ou nena debe de contar coa súa «biblioteca» persoal: un pequeno espazo no seu cuarto, onde se agrupen os libros que posúa. Calquera celebración é unha boa oportunidade para agasallar ós nosos fillos cun bo libro. Non vén mal deixarse aconsellar e buscar aqueles «libros que fan lectores», eses que engaiolan e invitan a seguir lendo, evitando a compra de títulos desaxeitados ou pouco favorecedores da lectura. A gran riqueza da literatura infantil en galego fai dela un recurso marabilloso para a promoción da lectura. Os poemas e os contos, tanto os de tradición oral como os creados polos autores de hoxe, son un material idóneo para achegar as nenas e os nenos á riqueza da lingua. Será un bo xeito de lles transmitir o idioma e, ao tempo, favorecer neles un valioso reencontro afectivo coa lingua de noso.

Palabras do ensino

Lines Salgado

{PCPI} Os PCPI son os “Programas de Cualificación Profesional Inicial”. Con eles trátase de ofrecer unha vía alternativa para os rapaces e rapazas que presentan un elevado risco de abandono escolar, é dicir, que deixarían a escola sen acadar a titulación básica (o graduado en Secundaria) ou que teñen necesidades educativas especiais.

Os PCPI son a evolución dos antigos Programas de Garantía Social. Duran dous anos e aceptan alumnado desde os 15 anos. Os grupos son, como máximo, de 12 alumnos. Combinan módulos obrigatorios de formación xeral, capacitación profesional e formación en centros de traballo con módulos voluntarios para poder acadar o título de Graduado en ESO (estes últimos si son obrigatorios para os menores de 16 anos). Ademais, existen diferentes modalidades, dependendo de onde cursemos os módulos: só nun centro escolar, en dous ou acudindo a asociacións ou empresas. As familias profesionais ás que se ten acceso son moi variadas: hostalería, actividades agrarias, mecánica, electrónica, edificación, costura ou pesca, entre outras.

En definitiva, os PCPI son unha das maneiras que o noso sistema educativo prevé para “reenganchar” a aqueles que, polo que sexa, deciden parar no camiño da súa formación. Debe haber sempre unha segunda oportunidade.

CADENCIAS

Gracia Santorum

Para aprender

A editorial Ouvirmos ofrécenos unha nova colección chamada “Cociña infantil e familiar” para favorecer o achegamento dos máis novos á arte culinaria. O proxecto consta de dez títulos e cada volume inclúe vinte receitas elaboradas polos cociñeiros **Miguel A. Caruncho, David Cidre, Santiago Martínez e Xenxo Pereiro**. Precisamente, o sexto volume, “Peixes”, vén de recibir o Premio Xosefa Vilarelle ao Mellor Libro Educativo do 2012: receitas fáciles e creativas para aprender a preparar o peixe dun xeito sinxelo e sorprendente.

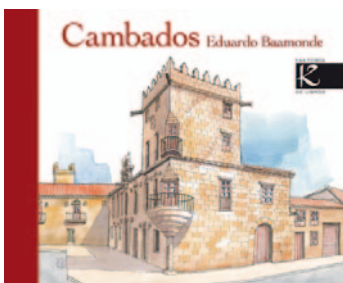
Para amar

É a editorial Baía a causante de termos nas mans este fermoso libro profusamente ilustrado sobre unha das árbores autóctonas que mellor definen o noso país: *O carballo*, do autor e ilustrador Carlos Silvar. É a propia árbore quen nos fala de si mesma, do seu ecosistema, dos seus amigos e inimigos, mesmo as festas que se fan ao seu arredor.

A destacar o logrado traballo de ilustración e edición, que mereceu estar de Finalista para os Premios da Edición 2012 como mellor libro de non ficción.

Para percorrer

Cambados, na provincia de Pontevedra, é unha das vilas máis fermosas da nosa terra pola súa beleza paisaxística e a riqueza da súa cultura. Agora temos a oportunidade de percorrela da man do artista Eduardo Baamonde e da editorial Kalandraka: un fermoso caderno-libro de acuarelas que inclúe un mapa-itinerario con páxinas en branco para anotar as nosas impresións persoais: paisaxe, arquitectura, mar, luz, pedra... Encadramentos emblemáticos e riqueza patrimonial nunha excursión que gozaremos dende ángulos inéditos.

Da lingua

Falar de aprendizaxe...

Falar de aprendizaxe de linguas e de competencia lingüística na nosa terra volveuse complicado, e máis tendo en conta que moitas das palabras que se deben usar nesa conversa deixaron de ter un enfoque pedagóxico e pasárono a ter político. Quizais os dous mellores exemplos sexan os termos *liberdade* e *imposición*, que tanto se usaron nos últimos anos en Galicia.

Segundo o dicionario, o termo *impoñer* quere dicir “obrigar a aceptar ou padecer [algo]”, mentres que *liberdade* é o “dereito e posibilidade de poder actuar unha persoa segundo os propios criterios e de decidir por ela mesma aquilo que lle atinxe, sen estar sometida ás imposicións doutros”. Confrontar os dous termos a nivel de ensino non ten moito sentido, xa que cando a administración educativa organiza o currículo buscando a promoción da nosa lingua, non está buscando “impoñela”, senón que o alumnado a *aprenda*, ou sexa, que “adquira o coñecemento de [algo], e chegue a saber por medio do estudo, a práctica, a observación, a experiencia...” e sexa *competente* ou, o que é o mesmo, desenvolva “capacidade e habilidade para facer ben unha cousa”.

Por iso o Tribunal de Xustiza de Galicia, na súa sentenza sobre o Decreto para o plurilingüismo, lle di á Xunta que non pode abdicar das súas funcións ata o punto de permitir, en aras da “liberdade”, que os pais escollan se queren ou non que os seus fillos e fillas aprendan galego na escola. E non con ánimo de “impoñer”, senón de que se cumpra á Lei de Normalización Lingüística, que se creou precisamente porque a nosa lingua propia precisa de axuda e promoción para poder manter vivo un patrimonio que é símbolo do noso pasado e do noso futuro.

